

ALV NMV 19 november 2025

agendapunt 5

Integriteitscode Nederlandse Montessori Vereniging (NMV)

met daarin aandacht voor het tegengaan van belangenverstrengeling en ethisch handelen

Inleiding

Het kenmerk van een vereniging is dat er samengewerkt wordt aan een gemeenschappelijk doel. Leden, en zeker actieve leden, hebben veelal ook een belang binnen het onderwerp waar de vereniging voor is opgericht. Dit kan soms onbedoeld leiden tot mogelijke (de schijn van) belangenverstrengeling, waarbij doelen van de vereniging en doelen van een individu of organisatie door elkaar lopen.

De NMV is al meer dan 100 jaar oud en draait volop dankzij de (actieve) leden. Iedereen heeft duidelijk het belang van de vereniging voorop staan, we willen het allemaal goed doen. Maar ondanks alle goede intenties kan het zijn dat onbedoeld belangen niet parallel aan elkaar lopen. We gaan uit van vertrouwen, niet van wantrouwen, maar we moeten niet naïef zijn en dus zorgen voor heldere afspraken om de (schijn van) belangenverstrengeling op voorhand tegen te gaan, ter bescherming van de vereniging, de persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuurders van de NMV, maar ook van het imago van een individu of de organisatie die zich inzet voor de NMV.

In de governance-afspraken van de NMV dient zo veel mogelijk gelet te worden op het tegengaan van (de schijn van) belangenverstrengeling. Ondanks dat dit impliciet al zo veel mogelijk is verwerkt in de bestaande integriteitscode en werkafspraken, is het verstandig om hier ook expliciet aandacht aan te geven. Dit doet het NMV-bestuur met dit document.

Deze code dient als leidraad voor iedereen die optreedt namens of ten behoeve van de NMV – de representant – inclusief medewerkers, vrijwilligers, bestuursleden, opdrachtnemers en externe partijen. De code beoogt het belang van de leden, medewerkers, de NMV en de samenleving te waarborgen.

Dit is een openbaar document en representanten worden geacht op de hoogte te zijn van de inhoud. Bij strijdigheid prevaleren de statuten en reglementen van de vereniging boven deze integriteitscode.

Algemene gedragslijnen integriteit

Representanten van de NMV onthouden zich van elke gedraging die afbreuk doet aan hun integriteit. Dit omvat het handelen in de geest van deze code, het inschatten van risico's en kwetsbaarheden, en het vermijden van situaties waarin de schijn van belangenverstrengeling kan ontstaan tegen henzelf of tegen de NMV.

We handelen met eerlijkheid en vertrouwen en houden ons aan duidelijke afspraken. Indien een afspraak op belemmeringen stuit, wordt dit uitgelegd en blijft de oorspronkelijke afspraak van kracht totdat een nieuwe is gemaakt.

Voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling

Het algemene uitgangspunt is dat bestuursleden en overige actieve leden uitsluitend in het belang van de vereniging handelen en situaties vermijden die persoonlijke of zakelijke belangen de besluitvorming kunnen laten beïnvloeden of de schijn daarvan wekken.

Transparantie en besluitvorming

- Melding en vastlegging: iedereen die namens de NMV een functie vervult, meldt onverwijld iedere (mogelijke) persoonlijke, professionele of financiële relatie die tot (de schijn van) belangenverstrengeling kan leiden. Deze melding wordt vastgelegd in de notulen van het betreffende overleg of in het verenigingsarchief.
- Uitsluiting van besluitvorming: een persoon die direct of indirect betrokken is bij een besluit waar hij of zij zelf of een nauw verwant belang bij heeft, moet zich onthouden van deelname aan de voorbereiding, bespreking en besluitvorming hierover.
- Indien een bestuurder een persoonlijk belang heeft in een aangelegenheid die de vereniging betreft, zal hij/zij zich onthouden van iedere beleidsbeslissing die als belangenverstrengeling kan worden bestempeld.

Scheiding werk en privé

- Opdrachtgeversrol vs. klantrol: representanten dienen de opdrachtgeversrol niet te vermengen met de klantrol.
 - In beginsel nemen representanten privé geen goederen of diensten af bij een bedrijf waarmee de NMV zaken doet of recentelijk heeft gedaan.
 - Als er toch privéafspraken worden gemaakt, geschiedt dit tegen marktconforme prijzen en onder normale voorwaarden, en de representant stelt het bestuur hiervan op de hoogte.
- Opdrachtverlening aan derden: opdrachtverlening door de NMV aan derden gebeurt zorgvuldig en transparant. Representanten met familieleden of bekenden in invloedrijke posities bij opdrachtnemers dienen niet betrokken te zijn bij de afspraken en de belangenbehartiging over te dragen aan anderen.
- Commerciële belangen / dubbele functies:
 - Het is representanten niet toegestaan bedrijfsmatige activiteiten uit te oefenen voor eigen rekening of voor rekening van derden met behulp van eigendommen van de NMV.
 - Bestuursleden of leden met commerciële activiteiten die raken aan het werkerrein van de vereniging kunnen geen opdrachten aannemen of uitvoeren voor de vereniging, tenzij het voltallige bestuur (met uitsluiting van het betreffende lid) na zorgvuldige toetsing schriftelijk instemt.
 - De representant stelt het bestuur in kennis van het aanvaarden van een betaalde nevenfunctie. Indien deze in strijd is met de belangen van de NMV, is deze niet toegestaan. Onbezoldigde nevenfuncties zijn ook niet toegestaan indien deze redelijkerwijs in strijd zijn met de belangen van de NMV.
- Familie- en persoonlijke relaties:
 - Representanten die in een (affectieve en/of familie) relatie staan tot een andere representant moeten ervoor zorgen dat bij de uitoefening van hun functie de essentiële normen van professionaliteit en onpartijdigheid niet worden geschaad.
 - Zij dienen zo spoedig mogelijk het bestuur te informeren over de relatie, hetgeen met de grootst mogelijke discretie wordt behandeld.
 - Als de relatie naar het oordeel van het bestuur in strijd is met de belangen van de NMV, wordt geprobeerd afspraken te maken om een directe werkverhouding tussen de betrokkenen te voorkomen. Komen partijen er niet uit, dan neemt het bestuur maatregelen die daartoe leiden.

- Directe familieleden van bestuursleden of medewerkers kunnen alleen een betaalde of formele functie binnen de vereniging vervullen na voorafgaande instemming van het voltallige bestuur en onder toezicht van een onafhankelijke selectiecommissie.
- Sponsoring: de NMV sponsort geen initiatieven van of door organisaties die het persoonlijke belang van een representant vooropstellen in plaats van het belang van de NMV, noch organisaties waarbinnen een representant beslissingsbevoegdheid heeft over de bestemming van de sponsorgelden.

Cadeaus en uitnodigingen

- Relatiegeschenken: representanten mogen incidenteel geschenken van alledaagse aard ontvangen (bv. bloemen, wijn) als uitdrukking van waardering, met een bovengrens van € 50,00.
- Uitnodigingen van derden: alle uitnodigingen van relaties voor etentjes, seminars, excursies en evenementen e.d. moeten gemeld worden aan het betreffende netwerk dan wel het bestuur. Hierbij wordt een inhoudelijke afweging gemaakt over de meerwaarde voor de NMV en de gepastheid om de schijn van een tegenprestatie voor een gunst of dienst te vermijden. Bij de geringste twijfel wordt het aanbod afgewezen.

Ethische omgang met intellectueel eigendom en gedrag

Een collegiale en professionele verenigingscultuur vereist naast de formele regels ook een ethische omgang met elkaars creatieve en intellectuele bijdragen.

Intellectueel eigendom

- Erkenning van auteurschap: bij het gebruik of de verwijzing naar teksten, materialen, onderzoeken of concepten die door andere leden, medewerkers of commissies van de NMV zijn ontwikkeld, moet altijd de oorspronkelijke auteur of bron correct worden vermeld. Ongeautoriseerde toe-eigening van intellectueel werk is niet toegestaan.
- Gebruik van NMV-Materialen: materialen die door of in opdracht van de NMV zijn ontwikkeld (zoals publicaties, opleidingsmodules, presentaties) mogen uitsluitend worden gebruikt in overeenstemming met de door het bestuur vastgestelde gebruiksrechten. Voor commercieel gebruik door representanten is altijd voorafgaande schriftelijke toestemming van het bestuur vereist.

- Vertrouwelijkheid van projecten: concepten, ideeën of onderzoeksresultaten in ontwikkeling binnen NMV-netwerken of -commissies moeten als vertrouwelijk worden behandeld totdat ze officieel door het bestuur zijn vrijgegeven.

Ethisch gedrag en respect

- Omgang met leden en collega's: leden en collega's worden altijd met respect behandeld, ongeacht hun politieke overtuiging, religie, etniciteit of afkomst. Verbale of non-verbale uitingen met een seksistisch of discriminerend karakter zijn niet toegestaan. Ook buiten werktijd wordt met respect gesproken over leden, donateurs en relaties.
- Vertrouwelijkheid en privacy: er wordt zorgvuldig en vertrouwelijk omgegaan met ledeninformatie. De privacy van leden wordt gerespecteerd, informatie wordt deugdelijk opgeslagen en er wordt geen oneigenlijk gebruik gemaakt van de beschikbare kennis.
- Verbinden en respecteren van verschillen: de bestuurder moet kunnen opereren in een krachtenveld van verschillende opvattingen en belangen, anderen met respect behandelen en weten te verbinden. Dit draagt bij aan een collegiale cultuur.

Naleving en gevolgen

Handelen in strijd met deze integriteitscode wordt beschouwd als een ernstige aangelegenheid. Afhankelijk van de ernst van de overtreding kunnen stappen worden ondernomen, variërend van maatregelen tegen representanten tot het verbreken van de samenwerking met een externe relatie of leverancier, een en ander conform artikel 8 van de statuten van de NMV.

Meld vermeend strijdig handelen met deze code bij het bestuur van de NMV.